



VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 8

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

DNEŠ - 19.10.1985 - SOBOTA

- 8.00 - seminář o včerejším představení v malém sále Krakonoše
- 13.00 - rozloučení s DS Josefův Důl v malém sále Krakonoše
- 14.00 - BESEDA s národním umělcem MARTINEM RUŽKEM ve velkém sále Krakonoše
- 18.00 - setkání hostů, poroty a organizačního štábu v malém sále Krakonoše
- 19.00 - SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ XVI. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ ve velkém sále Krakonoše
- 20.00 - velký sejkorový večer na rozloučenou ve velkém sále Krakonoše

ZÍTRA - 20.10.1985 - NEDĚLE

odjezd domů

Bl.č.284/85

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

XVI. ročník NP VZDS pomalu končí - čeká nás už jen závěrečné hodnocení odborné komise a ocenění pozitiv.

Pokusme se zamyslet nad tím, o čem se v průběhu přehlídky mnohokrát hovořilo a k čemu se vraceli někteří účastníci i v odpovědích na otázky ankety: nad příčinou zvyšování úrovně produkce vesnických a zemědělských souborů respektive amatérských divadelních souborů vůbec.

HLEDÁNÍ INSPIRACE

Všichni víme, že je to umožněno metodickým působením - větší poučeností amatérů studiem literatury, vzdělávacími akcemi, mezi než lze vlastně zařadit i přehlídková hodnocení inscenací, tedy i vysockou přehlídku. Otázkou ovšem je, nakolik divadelníci využívají možností sebevzdělání, nebo - řečeno jinak - zda využívají skutečně v š.e.c.h. možností, které se jim nabízejí - ať už propagací metodickými orgány nebo prostě pouhou svou existencí.

Domnívám se totiž, že ne všichni si /pokračování na str.2/

ISÍ PŘEHLÍDKY

ni osm - s těmi, kteří
ují každodenní večery v po-
zbrojnici.

uchyní pracují čtyři ženy,
edoucí Eva Večerníková, Blanka
Bártová, Iva Pospíšilová a Jana
Trunečková.

"Nastupujeme do práce v pět hodin
odpoledne, musí se všechno připra-
vit, končíme kolem desáté večer.
Podle toho, jak vypadá hlavní mí-
sa, jsou udělány další chody."
Předseda Svazu požární ochrany
Chumír Kučera.

"Aby se to všechno dalo stihnout,
musel si každý vzít dovolenou.
Byl problém sehnat lidi, kteří
by tu celou noc byli, nebylo
to jednoduché.

Práce je tolik, že se nedá abso-
lutně stihnout žádné představení.
Tady ve zbrojnici to děláme podru-
hé, letos nám to připadá trochu
klidnější, loni byly trochu zmat-
ky, uklízelo se v sále a tak dále.
Podle našeho soudu je celá pře-
hlídka dobře organizovaná, i ta
zábava tady, je vidět, že se to
všechno lidem líbí.

Prozatím je to všechno bez prob-
lémů a snad se žádný problém ne-
vyskytne.

Připadá mi, že je slabé zastoupe-
ní patronů, je jich poměrně málo.
Zajištění bylo loni asi lepší.

Děláme to všechno pro divadelní
spolek a děláme to, rádi.

Také si myslím, že bylo loni vhod-
nější, že se střídaly hudby;
protože je letos jedna, hraje se
stále stejný repertoár.

Nebylo to lehké, ale snažíme se."

uvědomují nutnost permanentního vzdě-
lávání, nutnost "jít s dobou" a mít pře-
hled o tom, co se v oboru i mimo něj děje.
Jsou amatéři, s nimiž se setkávám na
takřka všech významných akcích - a to
nejen na přehlídkách divadelních, ale
i loutkářských i přehlídkách divadla
poezie. To jsou ti divadelníci, kteří si
uvědomují, že dnes už zdaleka neexistují
ostré hranice oddělující různé druhy di-
vadla, ale že spějeme daleko více k jejich
prolínání, syntéze. A že proto, Chceme-li
dělat současné divadlo, musíme hledat
podněty a inspiraci všude.

Ve Východočeském kraji se nám osvědči-
la přehlídka zvaná Inspirace, na které
se setkávají soubory divadelní, loutkář-
ské, dětské i divadla poezie s inspira-
tivními inscenacemi a umožňují tak všem
zajímavou konfrontaci inscenačních postu-
pů. Osobně si myslím, že by bylo oboha-
cením každé přehlídky, kdyba se její ú-
častníci pokaždé mohli seznámit v doplň-
kovém programu se zajímavou inscenací
"z jiné škatulky" - kdyby například ve
Vysokém vystoupil špičkový soubor lout-
kářský nebo divadlo poezie nebo ... a
naopak. Zatím se většinou nic takového
neděje. Ale to neznamena, že bychom se
o takové inscenace neměli zajímat. Nao-
pak - vstřícnost a užitečný dialog /tak
jako byl veden letos v rámci vysoké
přehlídky/ měl by být veden v širších
souvislostech. Abychom zbytečně neobje-
vovali už dávno objevené. A. Exnarová

SEMINÁŘ s kozlovickým DS o představení
Žertu vinaře Agaba byl opět metodickou
ukázkou práce odborné komise. Inspira-
tivnost a příkladnost spočívala tento-
krát v citlivém a zároveň obsažném oslo-
vení shromážděného kolektivu, v názor-
nosti a konkrétnosti vlastního sdělení
a v naplněné snaze o srozumitelné a pře-
sné vyjádření myšlenek vyprovokovaných
zhlédnutým představením.

IM UMĚLCEM
MARTINEM RŮŽKEM

herecké práci jde o službu
lence, která z života vychází
do života se vrací. Přesvědči-
ost hereckého výkonu však také
souvisí s tím, jak si herec do-
vede uchovat možnost dalšího vý-
voje, další schopnost reakcí k
proměnám života v čase.

"To je pro herce úkol velmi
obtížný, ale přece jen zcela nut-
ný. Povinností každého herce by
mělo být, aby čas od času udělal
inventarizaci svých technických
prostředků, podíval se na sebe
jakoby z dálky a ověřil si, kte-
ré z jeho hereckých prostředků
jsou už životem překonány a kte-
ré naopak je nutno prohloubit.
Začíná to sebekontrolou při zkouš-
kách. Určitou výhodou je dnes
televize a film, kde herec může
snadno odhalit některé své ne-
cnosti, stereotypy. Co je však
nejdůležitější, je nutnost ucho-
vat si životní optimismus, kte-
rý herci pomůže překonat obtíž-
nost některých hereckých úkolů
a který je ve svém úhrnu nakaž-
livý jak pro spoluherce, tak pro
diváky. Naopak divák podvědomě
vycítí hercovu lhostejnost k ži-
votu a vrací ji vlastní lhostej-
ností v hledišti. Příklady ra-
dosti z divadla přinesly na prk-
nech českého divadla celé gar-
nitury herců. Mnozí z nich i
přes pokročilý věk nebo nemoci
přes rampu šířili svou radost
ze hry, což je u divadla totéž
jako radost z práce. Na tuto ra-
dost bychom měli myslet vždycky,
když se před námi zvedá opona."

Úryvek z rozhovoru R.Loš-
táka s M.Růžkem otištěné-
ho v čas.Scéna 23/80/

Národního umělce Martina Růžka,
člena činohry Národního divadla
v Praze vítáme dnes mezi námi
a přejeme, aby se mu ve Vysokém
líbilo.

Bl.č.288/85

Divadelní soubor J.K.Tyl Josefův Důl
Uzavřel letošní vysockou přehlídku. V rámci
přehlídky tu byl uveden již pátý současný
autor, ale vpravdě první titul, který při-
náší i současnou látku a hrdinové příběhu
jsou dnešní lidé.

Soubor sám sděluje, " že Stonišova hra
nijak nevyniká nad průměr současné české
dramatické produkce". Je dobře, že si sou-
bor uvědomil slabiny hry a snaží se je
překlenout. Slabiny zejména tam, kde místo
vyhrocené dramatické situace nastupuje
sentimentální vyprávění. Nebudme však
nespravedliví zcela. Hra má i své nesporné
kvality. Volání po ztvárnění kladného

R E C E N Z E

hrdiny je tu vyslyšeno hned v několika
postavách a stejně tak je tu proveden útok
proti soudobému měšťáctví.

Skončilo představení a diváci bouřli-
vě aplaudovali. Jistě hře, ale rozhodně
také poctivé práci souboru, který bez
jakéhokoliv velikášství, skromně a cudně,
s dávkou vkusu, přehledně a čitelně jde
ve všech složkách inscenace za vyjádřením
myšlenky.

Představení má funkčně vyřešenou scénu
a režie se mohla opřít o velmi vyrovnaný
herecký kolektiv. Samozřejmě, že ne vše,
co si soubor předsevzal dokázal realizovat.
Byť představení není dlouhé, v některých
scénách působí rozvláčně a melancholicky
monotónně. Výkon Mirky Běželové /Kamila/
je jistě příslibem, ale představitelka
nemohla zakrýt svou nezkušenost.

Co závěrem? Představení bylo oboha-
cením letošní přehlídky a kdybychom sčí-
tali, tak aktiva přečíslí věci, které se
nepovedli.

Milan Fridrich

NAŠE ANKETA

1. Jak ve vám jeví současný stav a úroveň vesnického divadla ve vašem kraji /nebo vůbec/?
2. Liší se podle vás divadelní činnost na vesnici od činnosti ve městě? V čem?
3. Co je podle vás nejaktuálnějším problémem amatérského divadla?

Jana U r b a n o v á, metodička
KKS, Ústí n. L.

1.-2. Náš kraj je jedním z nejprůmyslovějších, rozdílnost charakteru životního stylu vesnice a města se v něm stírá snad nejvíce z českých krajů. To se samozřejmě projevuje i v oblasti amatérského divadla, kde způsob práce i výsledky poměrně malého počtu souborů /9/ se v porovnání se soubory městskými příliš neliší. Dokazuje to i skutečnost, že z těchto devíti souborů patří do okruhu patnácti špičkových krajských tří. Inscenaci jednoho z nich - Josefova Dolu - měli diváci ve Vysokém možnost zhlédnout včera a stálí diváci přehlídky si jistě v paměti vybaví i inscenace Divadelního studia z Maštova a souboru Klicpera z Radonic. Tyto soubory mají možnost vystupovat i na přehlídkách městských souborů a maštovský soubor reprezentoval náš kraj i na národní přehlídce ve Svitavách. Rozdíl mezi vesnickými a městskými soubory nevidím v úrovni práce, ale v odlišných podmínkách - tím nechci říci, že jsou vesnické podmínky horší. Jsou prostě jiné, mají své nevýhody, ale řadu výhod, k nimž by zejména přičetla silné divácké zázemí, vřelý zájem veřejnosti o divadelní dění v obci, zatím co městské soubory svádějí často nerovný boj o diváka v konkurenci široké nabídky kulturních akcí, které poskytuje město. Pro to, že rozdílnost podmínek neovlivňuje zásadně kvalitu práce souborů, hovoří i to, že v uplynulé sezóně dosáhly nejvyššího ocenění dva severočeské soubory, z nichž jeden je vesnický a jeden městský.

3. Nejaktuálnější problém? Nedostatek tvořivých osobností - ale to se netýká jen amatérského divadla.

Bl.č.287/85

Libor K ř e n e k, DS Karolinka

1. Mohu-li ji vůbec posoudit /v poslední době se náš kolektiv velmi sporadicky setkává s ostatními soubory na přehlídkách/, pak bych řekl krátce, že kvantitativně souborů v kraji ubylo, ale kvalita /díky všem vnějším aspektům působícím i nechtěně na soubory/ se rozhodně posunula směrem nahoru.
2. Liší. V žánrovosti /ve městě spíše malé formy/, výběru dramaturgie, v přístupu k nácviku a následné odpovědnosti za odvedení inscenace, to vše ve prospěch vesnice. Opačně je tomu /i když ne pravidelně/ s finančními možnostmi, prostory k nácviku a pod.
3. Vhodná dramaturgie.

Dana H o l u b o v á, metodička OKS

Jablonec n. Nisou

1. Úbytek skutečně "vesnických" divadelních souborů v okrese. Příčiny: a/ devastace divadelních sálů a jevišť v obcích /především ve správě RAJ a TJ/; b/ nedostatek zapálených "bláznů", kteří by za sebou strhli ostatní, hlavně mladé lidi; c/ malá reprízovost nastudovaných titulů, která vyplývá především z nedostatku slušných jevišť v okrese, a také z pohodlnosti pořadatelů, kteří si raději objednají zaručený "kulturní hit" od agentury.
2. V jabloneckém okrese není žádné velkoměsto a tak se vesnické a městské soubory od sebe příliš neliší. Liší se spíše podle zřizovatelů: odborářské soubory mají lepší podmínky.
3. Dobré texty, zvláště pro děti a mládež.

Ivan S v o b o d a, DS Bystře u Poličky

1. Tam, kde byla poskytnuta metodická pomoc souborů - ale ne každý soubor ji přijme - dá se říci, že se úroveň zvýšila. Ostatní soubory zůstávají na stejné úrovni.
2. Ve městě je větší materiální a profesionální pomoc. U souborů je hodnocena režijní práce, ale je to práce s metodickou pomocí, nebo režijní práce profesionála a amatérským hercem.
3. Nedostatek dobrých současných her. Stále menší počet členů souborů ochotných něco dělat. /pokračování na str.5/

Helena B e r á n k o v á, vedoucí divadel-
ního oddělení UKVČ

...í divadelní přátelé,
je tady konec přehlídky.
se nic dělat, život je
ot, a ten plyne. Dostal jsem
sničku, kterou vám všem, kteří
Vysokého rádi jezdíte, posílám.

Kdo poprvé přijel sem,
nechce se mu odtud ven.
Ochotníci dobří lidé jsou,
radost vždycky přinesou.
Přehlídka každému se líbí,
spokojenost každý cítí.
Trochu smutku, trochu smíchu,
lidé ztrácí hnedle pýchu.
Brzy bude smutek v očích,
až přehlídka záhy skončí.
Slibují tu všichni vládci,
přijet zase, to dá práci.
Kdo však k lidem blízko má,
o volno se jistě postará.
Takže vůbec nevádí -
kdo je chytrý, ten si poradí.
Vzpomíněk tu spousta zbyde,
snad to za rok taky vyjde!

Jsem najednou úplně slabý
vládce hor. Jakoby ze mě byl
někdo jiný než Krakonoš.
Prostě pocítil jsem smutek.
Vlastně, k takovému vládci
hor se slzy nehodí. Ale
jednou si i ty mohu dovolit,
nemyslíte, přátelé?
Také se vám ve Vysokém líbilo?
Nedivím se vám ani trochu.
Mně se tady líbí hrozně,
ostatně jinak bych tu ani
nebyl.

Takže, popřeji vám všem hodně
zdaru v další přehlídce a
brzy na shledanou!

1. Při první otázce mne napadají optimis-
tické myšlenky. Sledují letos již třetí
ročník přehlídky ve Vysokém a zdá se mi,
že tak zvané vesnické divadlo je rok od
roku poučenější, náročnější, že se sou-
bory lépe orientují v kontextu vývoje sou-
časného amatérského divadla, že přistupují
ke své práci připraveněji. Nemyslím, že by
úroveň vesnického divadla soustavně a zá-
vratně stoupala a byl by totiž důvod k vel-
kým oslavám. ale: vesnické divadlo již není
synonymem pro tradiční, objevují se nové,
moderní přístupy k divadelní práci, nové
kvality, zvyšuje se dramaturgická náročnost,
objevují se poučné pokusy o autorský pří-
stup k divadlu. Na přehlídce ve Vysokém se
letos setkáváme s inscenacemi různých kva-
lit, ale přece jenom jsem si jista, že ta-
to přehlídka má své místo v kontextu ná-
rodních přehlídek amatérského divadla,
není mezi nimi popelkou, dnes se mají ves-
nické soubory čím pochlubit.

2. Neliší. Alespoň v podstatných věcech ne.
Nelze říci o vesnickém divadle globálně, že
by bylo chudší, slabší nebo méně poučené
než divadlo ve městě. Rozdíl mezi vesnicí
a městem přece není v movitosti nebo inte-
ligenčním kvocientu obyvatel.

3. Problémů je dost, ale když mluvíme o di-
vadle na vesnici, doporučuji vaší poroz-
nosti cyklus k problematice vesnického di-
vadla, který zpracovala pracovní skupina
našeho poradního sboru pro divadlo, a s
kterým se budeme půl roku pravidelně setká-
vat na stránkách Amatérské scény. Mohu pro-
zradit, že v úvodu bude sociologická stu-
die o rozdílech současného života ve městě
a na vesnici, a že vlastní rozbor problema-
tiky vesnického divadla je založen na výz-
kumu provedeném ve dvou krajích - Jiho-
moravském a Severočeském.

NA ZÁVĚR ANKETY

Děkujeme všem, kdo přispěli svým názorem
do ankety, která měla za úkol nejen nasto-
lit některé otázky týkající se problematiky
divadla na vesnici, ale tím, že jsme se nad
nimi zamysleli, mohla vyprovokovat i nějaký
zdařilý nápad vedoucí k smysluplnému činu.
Nebo ne?

-red-

VĚTRNÍK, zpravodaj XVI. NP VZDS. Vydává OŠ
NP VZDS. Zodpovědný redaktor Alena Exnarová.
Povoleno OK ONV Semily pod č.j.70/84.
Cena 1,- Kčs.

Bl.č.286/85